

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

INTEGRAAL VERSLAG
MET
VERTAALD BEKNOPT VERSLAG
VAN DE TOESPRAKEN

COMPTE RENDU INTÉGRAL
AVEC
COMPTE RENDU ANALYTIQUE TRADUIT
DES INTERVENTIONS

COMMISSIE VOOR HET BEDRIJFSLEVEN, HET
WETENSCHAPSBELEID, HET ONDERWIJS, DE
NATIONALE WETENSCHAPPELIJKE EN
CULTURELE INSTELLINGEN, DE MIDDENSTAND
EN DE LANDBOUW

COMMISSION DE L'ECONOMIE, DE LA POLITIQUE
SCIENTIFIQUE, DE L'EDUCATION, DES
INSTITUTIONS SCIENTIFIQUES ET CULTURELLES
NATIONALES, DES CLASSES MOYENNES ET DE
L'AGRICULTURE

dinsdag

26-11-2002

10:00 uur

mardi

26-11-2002

10:00 heures

AGALEV-ECOLO	<i>Anders gaan leven / Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales</i>
CD&V	<i>Christen-Democratisch en Vlaams</i>
FN	<i>Front National</i>
MR	<i>Mouvement réformateur</i>
PS	<i>Parti socialiste</i>
cdH	<i>centre démocrate Humaniste</i>
SP.A	<i>Socialistische Partij Anders</i>
VLAAMS BLOK	<i>Vlaams Blok</i>
VLD	<i>Vlaamse Liberalen en Democraten</i>
VU&ID	<i>Volksunie&ID21</i>

<i>Afkortingen bij de nummering van de publicaties :</i>		<i>Abréviations dans la numérotation des publications :</i>	
DOC 50 0000/000	<i>Parlementair document van de 50e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer</i>	DOC 50 0000/000	<i>Document parlementaire de la 50e législature, suivi du n° de base et du n° consécutif</i>
QRVA	<i>Schriftelijke Vragen en Antwoorden</i>	QRVA	<i>Questions et Réponses écrites</i>
CRIV	<i>Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaald beknopt verslag van de toespraken (op wit papier, bevat ook de bijlagen)</i>	CRIV	<i>Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral définitif et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (sur papier blanc, avec les annexes)</i>
CRIV	<i>Voorlopige versie van het Integraal Verslag (op groen papier)</i>	CRIV	<i>Version Provisoire du Compte Rendu Intégral (sur papier vert)</i>
CRABV	<i>Beknopt Verslag (op blauw papier)</i>	CRABV	<i>Compte Rendu Analytique (sur papier bleu)</i>
PLEN	<i>Plenum (witte kaft)</i>	PLEN	<i>Séance plénière (couverture blanche)</i>
COM	<i>Commissievergadering (beige kaft)</i>	COM	<i>Réunion de commission (couverture beige)</i>

<i>Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers</i>	<i>Publications officielles éditées par la Chambre des représentants</i>
<i>Bestellingen :</i>	<i>Commandes :</i>
<i>Natieplein 2</i>	<i>Place de la Nation 2</i>
<i>1008 Brussel</i>	<i>1008 Bruxelles</i>
<i>Tel. : 02/ 549 81 60</i>	<i>Tél. : 02/ 549 81 60</i>
<i>Fax : 02/549 82 74</i>	<i>Fax : 02/549 82 74</i>
<i>www.deKamer.be</i>	<i>www.leChambre.be</i>
<i>e-mail : publicaties@deKamer.be</i>	<i>e-mail : publicaties@leChambre.be</i>

INHOUD

Vraag van de heer Jos Ansoms aan de eerste minister over "de gevolgen voor de gemeenten van de liberalisering in de electriciteits- en gassector" (nr. A331) 1

Sprekers: **Jos Ansoms, Olivier Deleuze**, staatssecretaris voor Energie en Duurzame Ontwikkeling

SOMMAIRE

Question de M. Jos Ansoms au premier ministre sur "les effets de la libéralisation du secteur de l'électricité et du gaz pour les communes" (n° A331) 1

Orateurs: **Jos Ansoms, Olivier Deleuze**, secrétaire d'Etat à l'Energie et au Développement durable

COMMISSIE VOOR HET
BEDRIJFSLEVEN, HET
WETENSCHAPSBELEID, HET
ONDERWIJS, DE NATIONALE
WETENSCHAPPELIJKE EN
CULTURELE INSTELLINGEN, DE
MIDDENSTAND EN DE
LANDBOUW

van

DINSDAG 26 NOVEMBER 2002

10:00 uur

COMMISSION DE L'ECONOMIE,
DE LA POLITIQUE
SCIENTIFIQUE, DE
L'EDUCATION, DES
INSTITUTIONS SCIENTIFIQUES
ET CULTURELLES NATIONALES,
DES CLASSES MOYENNES ET
DE L'AGRICULTURE

du

MARDI 26 NOVEMBRE 2002

10:00 heures

De vergadering wordt geopend om 10.05 uur door de heer Jos Ansoms, voorzitter.
La séance est ouverte à 10.05 heures par M. Jos Ansoms, président.

01 Vraag van de heer Jos Ansoms aan de eerste minister over "de gevolgen voor de gemeenten van de liberalisering in de electriciteits- en gasector" (nr. A331)

01 Question de M. Jos Ansoms au premier ministre sur "les effets de la libéralisation du secteur de l'électricité et du gaz pour les communes" (n° A331)

(Het antwoord zal worden gegeven door de staatssecretaris voor Energie en Duurzame Ontwikkeling)
(La réponse sera fournie par le secrétaire d'Etat à l'Energie et au Développement durable)

01.01 Jos Ansoms (CD&V): Ik stel voor dat wij de werkzaamheden aanvatten met diegenen die reeds aanwezig zijn want wij hebben nog een uitgebreide agenda te verwerken. Het eerste punt aan de agenda was toevallig een vraag van mij zelf, ingediend veertien dagen geleden, aan de eerste minister over zijn uitspraken omtrent de compensaties die de gemeenten zouden verkrijgen naar aanleiding van het verlies van dividenden ten gevolge van de liberalisering van de elektriciteitsmarkt. Ik had die vraag ingediend bij de eerste minister maar hij heeft laten weten dat de staatssecretaris zou antwoorden. Anderzijds was de vraag reeds ingediend voor de programmawet ingediend en geagendeerd was. Bij de bespreking van de programmawet zullen we daar ongetwijfeld op terugkomen. Toch zullen we de agenda afhandelen zoals hij opgesteld werd.

Mijnheer de staatssecretaris, ik had graag meer uitleg gekregen over de uitspraken van de eerste minister, vooral ook omdat de gemeentebesturen op dit ogenblik overal in het land hun begrotingen opmaken. Zij dienen ook een meerjarenplan op te maken. Zeker in Vlaanderen, waar de liberalisering half volgend jaar een feit zal zijn, zal dit grote effecten hebben op de ontvangsten van de gemeenten voor het jaar 2004. Vandaar ook dat heel wat gemeentebesturen het zeer moeilijk hebben om een meerjarenplan op te stellen. Als zij er rekening mee houden dat de ontvangsten terugvallen tot een derde van de huidige ontvangsten, kunt u zich wel voorstellen wat voor gevolgen dat heeft voor de financiële meerjarenplanning. Vandaar ook dat collega's in

01.01 Jos Ansoms (CD&V): La libéralisation du marché de l'électricité entraînera des pertes de revenus considérables pour les communes. Celles-ci éprouvent par conséquent de réelles difficultés à établir avec précision des plans financiers pluriannuels. Dans sa déclaration de politique générale, le Premier ministre a annoncé l'octroi de compensations. Au Parlement flamand, des membres ont déjà posé la question de savoir si les communes pouvaient compter sur de telles compensations. Il est urgent d'obtenir des précisions sur ce point.

het Vlaamse Parlement de bevoegde minister, de heer Van Grembergen, al gevraagd hebben in welke mate zij rekening mogen houden met de uitspraken van de eerste minister.

Hij heeft hier tijdens de State of the Union zeer duidelijk gezegd dat er een compensatie zou komen voor het verlies van inkomsten vanaf 2004. Daarop voortgaand hebben zij de vragen gesteld in het Vlaams Parlement aan de voogdijminister, de heer Van Grembergen. Zij hebben gevraagd of zij rekening mogen houden met de uitspraken van de eerste minister en of zij dus in het financieel meerjarenplan de compensatie als verworven mogen beschouwen. Het zou natuurlijk een slok op een borrel schelen als men dat mag inschrijven. Veel van die gemeenten zullen dan geen belastingverhoging moeten doorvoeren.

Komt die compensatie er niet, dan zit de kans erin dat heel wat Vlaamse gemeenten in 2004 of reeds in 2003 in een belastingverhoging zullen moeten voorzien. Het is dus eigenlijk van het grootste belang dat de gemeentebesturen vandaag – eigenlijk al vorige week – duidelijkheid krijgen over de compensatie zodat zij daarmee rekening kunnen houden bij het opstellen van hun begroting en het financieel meerjarenplan. Dat was eigenlijk mijn vraag en ik hoop dat u daarover duidelijkheid kunt verschaffen.

01.02 Minister **Olivier Deleuze**: Mijnheer de voorzitter, mijnheer Ansoms, ik dank u voor uw vraag. Wat is de huidige situatie? Het Controlecomité voor de elektriciteit en het gas is nog steeds bevoegd inzake elektriciteitsprijzen van het captieve deel van de markt. In de elektriciteitsstarieven zoals doorgerekend aan de finale klanten van de distributie die nog captief zijn, zit een parafiscale heffing ten voordele van de gemeenten. Deze wordt niet vermeld op de factuur. In de loop der jaren is het belastingbedrag dat de consumenten zo betalen aan de gemeenten zeer sterk gestegen zodat de hiermee overeenstemmende gemeentelijke inkomsten echt belangrijk geworden zijn voor de gemeenten. Op mijn vraag bezorgde het Controlecomité voor de elektriciteit en het gas mij zijn recentste document met concrete cijfers.

Zoals u weet, zijn het de Gewesten die bevoegd zijn inzake de openstelling van de elektriciteitsmarkt wat betreft de klanten van de openbare distributie. Gisteren werd door de Energieraad op Europees vlak besloten dat in ieder geval de opening volledig moest zijn tegen 1 juli 2007.

De drie Gewesten hebben beslissingen genomen. In het Vlaams Gewest worden alle klanten verkiesbaar vanaf 1 juli 2003. In het Waals en Brussels Gewest is dat enkele jaren later. Het Vlaams Gewest was van plan een wegenisrecht in te voeren waarbij de gemeenten nieuwe inkomsten zouden krijgen, maar deze intentie is bij mijn weten niet omgezet in regelgeving. Het Waals en Brussels Gewest hebben wel de nodige stappen gezet en hebben regelgeving die mogelijk maakt dat de gemeente in het nieuwe kader van de elektriciteitsmarkt nieuwe inkomsten zouden hebben.

In eerste instantie wil ik eraan herinneren dat overeenkomstig artikel 6, § 1, hoofdstuk 8, 1ste lid, punt 9 van de bijzondere wet van 8 augustus '80 tot hervorming der instellingen tot de bevoegdheid van de Gewesten, de financiering van de gemeenten een bevoegdheid van de Gewesten is. Toch heeft de federale regering een belangrijk initiatief genomen ten voordele van de gemeenten, namelijk het verplichten van de transportnetbeheerders hun kapitaal open te stellen.

01.02 **Olivier Deleuze**, secrétaire d'Etat: Actuellement, il incombe toujours à la Commission de contrôle de l'électricité et du gaz d'assumer une mission de régulation en ce qui concerne le prix de l'électricité sur le marché non libéralisé. Le consommateur s'acquitte d'une taxe parafiscale en faveur des communes qui ne figure pas sur la facture d'électricité. Les revenus générés par cette taxe ont augmenté sensiblement au cours des dernières années. La Commission de contrôle me communiquera les chiffres les plus récents.

En ce qui concerne la distribution publique d'électricité, la libéralisation du marché de l'électricité relève de la compétence des Régions. Il a été décidé au niveau européen que cette ouverture des marchés devait être réalisée pour le 1er juillet 2007 au plus tard. En Région flamande, les clients pourront choisir leur fournisseur dès le 1er juillet 2003. Dans les autres Régions, les clients devront attendre quelques années.

La Flandre envisageait d'instaurer un droit de voirie afin de compenser les pertes des communes mais ce projet n'a pas encore été traduit en un texte de loi. Les Régions bruxelloise et wallonne ont, elles, déjà pris des mesures.

Dit heeft geresulteerd in een participatie van de gemeenten in de netbeheerder van 30%, wat dus voor nieuwe inkomsten voor de gemeenten zal zorgen. Bovendien heeft de regering nu in de programmawet een artikel opgenomen dat in een nieuw financieringsmechanisme voor de gemeenten voorziet. Ik lees u het artikel: "Onverminderd de bepalingen van artikel 12 van de wet van 19 april 1999, zal de netbeheerder jaarlijks aan de gemeenten een bedrag storten. Bij in Ministerraad overlegd besluit na overleg met de Gewesten, bepaalt de Koning de verdeling over de gemeenten. Bij in Ministerraad overlegd besluit bepaalt de Koning het bedrag, de modaliteiten en de wijze waarop de netbeheerder de kosten ervan in de tarieven dient op te nemen". Dit betekent dat in de toekomst een doorzichtige regeling kan totstandkomen, zodat de consument duidelijk zal weten wat hij betaalt via zijn elektriciteitsrekening aan de gemeenten.

Zoals u kunt lezen in het advies dat de Raad van State heeft gegeven voor de programmawet, heeft de Raad een dubbele opmerking gemaakt.

De financiering van de gemeenten is een bevoegdheid van de Gewesten, maar het is wel mogelijk dat de federale overheid de gemeenten financiert als de federale overheid een nieuwe opdracht aan de gemeenten zou geven. Om in dit belangrijk dossier een maximum aan afstemming te krijgen tussen de federale overheid en de Gewesten, werd door de federale regering beslist het dossier op de agenda van het Overlegcomité te plaatsen. Dit Overlegcomité vindt vrijdag plaats. Daar zal de federale regering met de drie Gewesten dit dossier doorpraten en kan er worden beslist op welke manier het snelst vooruitgang kan worden geboekt. Ik wil daarbij opmerken dat tot nu toe geen enkel Gewest heeft gevraagd om dit dossier op de agenda van het Overlegcomité te plaatsen. Het is dus wachten op het resultaat van de beraadslaging in het Overlegcomité voordat men meer kan zeggen over het bedrag dat op federaal vlak zal worden gegenereerd en over de manier waarop dit zal worden verdeeld. Het artikel in de programmawet – waarover wij het straks zullen hebben – voorziet alvast in een wettelijke basis voor een structurele regeling en is uiteraard de noodzakelijke voorwaarde voor het geven van een coherent en structureel antwoord op deze problemstelling.

01.03 Jos Ansoms (CD&V): Mijnheer de staatssecretaris, ik dank u voor dit antwoord. Het kan ons straks helpen bij de bespreking van het bewuste artikel in de programmawet, maar de conclusie is wel dat we in elk geval tot vrijdag zullen moeten wachten op het resultaat van het overleg met de Gewesten. Wij kunnen alleen maar hopen – vanuit de gemeentelijke invalshoek uiteraard – dat dit overleg iets positiefs zou teweegbrengen, zeker voor de gemeenten uit het Vlaamse Gewest, omdat zij op korte termijn met de problematiek zullen worden geconfronteerd.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

*De openbare commissievergadering wordt gesloten om 10.15 uur.
La réunion publique de commission est levée à 10.15 heures.*

D'un point de vue légal, le financement des communes ressortit aux Régions. Le gouvernement fédéral a néanmoins veillé à ce que les communes puissent participer au réseau de transport d'électricité, ce qui leur apportera de nouveaux revenus. Par ailleurs, le projet de loi-programme dispose que le gestionnaire de réseau versera chaque année une indemnité aux communes. Le montant précis de cette indemnité sera fixé par arrêté royal, de même que la manière dont cette indemnité sera prise en compte dans les tarifs de l'électricité.

Le Conseil d'État a fait observer sur ce point que les autorités fédérales ne pouvaient intervenir dans le financement des communes que dans le cas où elles leur confient des missions supplémentaires. Le comité de concertation examinera cette question vendredi prochain. Jusqu'à là, les Régions n'avaient d'ailleurs pris aucune initiative en vue d'une délibération à ce sujet.

En tout état de cause, l'article en question servira de fondement à un règlement légal structurel.

01.03 Jos Ansoms (CD&V): Cette réponse nous aidera lors de la discussion de la loi-programme. Nous attendrons le résultat de la concertation qui aura lieu vendredi.